

Folketingets Beskæftigelsesudvalg
udvalg@ft.dk

Beskæftigelsesministeriet
Ved Stranden 8
1061 København K

T +45 72 20 50 00
E bm@bm.dk
www.bm.dk

CVR 10172748

Beskæftigelsesudvalget har i brev af 3. marts 2016 stillet følgende spørgsmål nr. 135 (L 113), som hermed besvares.

9. marts 2016
J.nr. 2016-1009

Spørgsmål nr. 135:

”Ministeren bedes kommentere henvendelse af 3. marts 2016 fra Rådet fra Socialt Udsatte om anbefalinger om kontanthjælpsloft og flere billige boliger, jf. L 113 - bilag 21. Ministeren bedes navnlig kommentere Rådet for Socialt Udsattes anbefalinger og pressemeddelelse.”

Svar:

Jeg har læst de 8 anbefalinger fra Rådet for Socialt Udsatte, som kommenteres enkeltvis nedenfor.

Kommentar til 1. anbefaling

Jeg er enig i, at boligstøtten er et vigtigt element i forhold til at sikre husstande med lavere indkomst en rimelig bolig. Men det er klart, at hvis man bor i en dyr lejlighed og derfor har modtaget mere i boligstøtte og særlig støtte, så vil man som følge af kontanthjælpsloftet også kunne opleve en højere reduktion i sin ydelse. Men det er også netop en gruppe af modtagere af kontanthjælp mv., hvor det økonomiske incitament til at arbejde i dag er særligt lavt.

Efter min opfattelse er der tale om et rimeligt forsørgelsesniveau, samtidig med at reglerne gør det muligt for den enkelte helt eller delvist at undgå reduktionen i særlig støtte eller boligstøtte ved at arbejde nogle få timer om ugen. Når man samtidig tager i betragtning, at kontanthjælp er en midlertidig ydelse – og at personer, der slet ikke kan arbejde, ikke skal være i kontanthjælpssystemet – så er det ikke urimeligt at indrette reglerne sådan, at de understøtter den enkeltes ansvar for at bidrage til sin egen forsørgelse.

Det skal også bemærkes, at der ikke nødvendigvis er en sammenhæng mellem lavere indkomst og risikoen for at blive sat ud af boligen. Undersøgelser gennemført af SFI viser således, at der som oftest ikke er tale om én enkelt forklaring på, at lejere sættes ud af deres bolig. Der er typisk tale om et sammenfald af flere faktorer, som fx manglende evne til at administrere egen økonomi, stor gæld, psykiske problemer, misbrug osv.

Derfor mener jeg heller ikke, at lovforslaget vil medføre den stigning i antallet af udsættelser, som nogle organisationer har peget på.

Helt generelt er det dog vigtigt, at kommunerne har fokus på at undgå udsættelser.

Det gælder både i forbindelse med anvisning af boliger, som borgerne må forventes at kunne betale, med hjælp til administration af betalingen af husleje mv.

Kommentar til 2. anbefaling

Jeg har indhentet bidrag fra Social- og Indenrigsministeriet, der oplyser følgende:

”Det følger af serviceloven § 81, at kommunalbestyrelsen skal tilbyde en særlig indsats til voksne med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller med særlige sociale problemer. Formålet med indsatsen er bl.a. at yde en helhedsorienteret indsats med servicetilbud afpasset efter den enkeltes særlige behov i egen bolig, herunder i botilbud efter lov om almene boliger mv. eller i botilbud efter denne lov.

I henhold til serviceloven § 141 skal kommunalbestyrelsen tilbyde at udarbejde en handleplan, når hjælpen ydes til personer med betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller personer med alvorlige sociale problemer, der ikke eller kun med betydelig støtte kan opholde sig i egen bolig, eller som i øvrigt har behov for betydelig støtte for at forbedre de personlige udviklingsmuligheder. Handleplanen skal bl.a. angive formålet med indsatsen, hvilken indsats der er nødvendig for at opnå formålet, den forventede varighed af indsatsen og andre særlige forhold vedrørende bl.a. boform.

Med satspuljen for 2016 blev der afsat 31,1 mio. kr. til at styrke indsatsen mod hjemløshed. Midlerne går bl.a. til et rejsehold i Socialstyrelsen, som hjælper kommunerne med at nedbringe antallet af hjemløse ved bl.a. at understøtte deres anvendelse af § 141-handleplaner. Ud af de 31,1 mio. kr. blev der afsat 3,6 mio. til tre praksis- og velfærdsundersøgelser i regi af Ankestyrelsen. Den første undersøgelse omhandler kommunernes anvendelse af § 141-handleplaner og vil bl.a. undersøge, om § 141-handleplanerne bidrager til at sikre en koordineret og helhedsorienteret indsats for målgruppen”.

Jeg kan henholde mig til ovenstående.

Kommentar til 3. anbefaling

Jeg har indhentet bidrag fra Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet, der oplyser følgende:

”Af rådets rapport fra december 2015 fremgår, at det er en udfordring at udarbejde midlertidige lejekontrakter efter lejeloven, og at der ifølge boligreguleringslovens regler er krav om, at der opføres erstatningsboliger, når boliger nedlægges.

Den private lejelovgivning er rettet mod permanente boliger. Lovgivningen har som udgangspunkt til formål at beskytte lejerens interesse som den svage part i lejeforholdet gennem fx regler om maksimalleje og om beskyttelse mod opsigelse. Som undtagelse fra lejelovens almindelige regel om, at lejeforhold ikke er tidsbegrænsede, kan der indgås tidsbegrænsede lejeaftaler, hvis det er tilstrækkeligt begrundet i udlejerens forhold.

Der er en omfattende retspraksis vedrørende tidsbegrænset udlejning. Det forhold, at en grund senere skal sælges og anvendes til andet formål, kan fx begrunde en tidsbegrænset udlejning af private lejeboliger.

Boligreguleringsloven indeholder i kapitel 7 regler om benyttelse af helårsboliger. Det er overladt til den enkelte kommune at beslutte, om lovens regler om husleje-regulering m.v. skal være gældende.

Udgangspunktet for reglerne er, at benyttelsesændringer skal godkendes af kommunen. Herved sikres, at kommunerne får mulighed for at opretholde den eksisterende bestand af boliger og dermed forhindre, at boliger tages i brug til andre formål.

Reglerne medfører, at det fx ikke er tilladt at nedlægge en bolig helt eller delvis uden kommunalbestyrelsens samtykke. Boligreguleringsloven indeholder imidlertid ikke krav om, at der i den situation skal opføres erstatningsboliger. Sådanne krav kan dog stilles af kommunen som betingelse for samtykke.”

Jeg kan henholde mig til ovenstående.

Kommentar til 4. anbefaling

Kommunerne kan med gældende regler yde hjælp til rimeligt begrundede midlertidige huslejudgifter til en person, der er udsættelsestruet på grund af huslejerestancer, hvis det på sigt kan forebygges, at personen udsættes af boligen.

Reglerne for tildeling af flyttehjælp giver allerede mulighed for at yde hjælp ved flytning til en billigere bolig. Situationer, hvor der flyttes fra en forholdsvis dyr bolig til en bolig med en husleje, der bedre passer til lejerens eller familiens økonomi, skal også betragtes som en forbedring af boligforholdene og berettiger til kommunal flyttehjælp.

For at forbedre udsatte og udsættelsestruede lejerers muligheder for at flytte fra en dyrere til en billigere bolig, gælder der herudover en kommunal pligt til som udgangspunkt at yde et nyt beboerindskudslån, selv om husstanden har uindfriet gæld fra et tidligere beboerindskudslån.

Jeg mener fortsat, at der med dette lovforslag skabes den rette balance mellem et rimeligt forsørgelsesniveau for alle på den ene side og et reelt incitament til at arbejde på den anden.

Kommentar til 5. anbefaling

Jeg har indhentet bidrag fra Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet, der oplyser følgende:

”Kommunerne har en række muligheder for at sikre boliger i forhold til målgrupper, som har et aktuelt boligsocialt behov. Kommunerne råder således over mindst hver fjerde ledige almene familiebolig, som de kan anvise til personer med et boligsocialt behov. Ved aftale med boligorganisationerne kan kommunernes anvísning udvides til at omfatte en større andel ledige almene familieboliger. Samme mulighed har kommunerne i forhold til almene ungdomsboliger.

I forhold til etablering af nye almene familieboliger, er det kommunernes ansvar at træffe beslutning om, at det lokalt sikres et boligudbud, der matcher de behov, som borgerne har i forhold til boligernes størrelse, beliggenhed og huslejeniveau.

Kommunerne har muligheder for at sikre tilvejebringelse af boliger til borgere med et boligsocialt behov ved at give tilsagn om støtte til opførelse af almene boliger. Der er endvidere mulighed for, at almene boligorganisationer – med kommunens godkendelse - kan opkøbe eksisterende ejendomme, herunder beboelsesejendomme, med henblik på at udleje dem som almene familieboliger.

Kommunerne kan endvidere i forhold til grupper med særlige behov for pleje, omsorg og støtte påtage sig et videre boligmæssigt forsyningsansvar gennem etablering og udlejning af boliger. Kommunerne kan således indgå aftale med almene boligorganisationer om at leje almene familieboliger og udleje dem som bofællesskaber til personer med særlige sociale behov for sådanne boliger. Kommunerne kan endvidere etablere og eje almene ældreboliger beregnet på ældre og personer med handicap. ”

Jeg kan henholde mig til ovenstående.

Kommentar til 6. anbefaling

Jeg har indhentet bidrag fra Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet, der oplyser følgende:

”Som et led i bestræbelserne på at imødegå de store udfordringer på boligmarkedet, som presset fra de mange flygtninge, der er kommet til landet, har medført, overvejer regeringen at gøre det lettere at etablere kollektive bofællesskaber i almene familieboliger. Kravet til boligernes størrelse i forbindelse med etablering af bofællesskaber er allerede blevet reduceret til tre værelser, hvis lejligheden har et spisekøkken, der kan fungere som fællesrum. Det overvejes, om kravet kan reduceres yderligere, således at det bliver muligt at etablere bofællesskaber i lejligheder med to værelser og et fællesrum eller et spisekøkken, der kan fungere som sådant. ”

Jeg kan henholde mig til ovenstående.

Jeg mener i øvrigt ikke, at det er den rigtige løsning at åbne op for, at der kan ydes boligstøtte til så små bofællesskaber, hvis sådanne etableres. Huslejen for den enkelte vil i de fleste tilfælde være så lav, at betingelserne for at få boligstøtte alligevel ikke er opfyldt. Ved at åbne op for boligstøtte til så små bofællesskaber er der risiko for skævvridning af boligstøttereglerne, hvor hovereglen er, at man i boligstøtteberegningen ser på den samlede husstand. Det vurderes herudover, at det vil være svært at afgrænse, hvornår to personer, der bor sammen, kan omfattes af reglerne om små bofællesskaber, og hvornår de er omfattet af de almindelige beregningsregler for boligstøtte.

I forhold til fritagelse af denne gruppe fra kontanthjælpsloftet skal det understreges, at alle kontanthjælpsmodtagere er omfattet af kontanthjælpsloftet. Den boligstøtte og særlige støtte, der er undtaget fra kontanthjælpsloftet, skyldes særlige boligbehov, og det vurderes ikke at være tilfældet for personer, der bor i små bofællesskaber.

Kommentar til 7. anbefaling

Jeg har indhentet bidrag fra Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet, der oplyser følgende:

”Ombygninger og sammenlægninger af små lejligheder i almene boligafdelinger skal godkendes af kommunen. Det er naturligt, at kommunerne i forbindelse med godkendelsen heraf inddrager hensynet til, at udbuddet af boliger i kommunen kan matche borgernes forskellige behov og betalingsevne.

Den 21. oktober 2015 sendte udlændinge-, integrations- og boligministeren et brev til landets kommuner om tilvejebringelse af boliger til hjemløse og socialt udsatte. I dette brev blev det netop understreget, at kommunerne skal foretage denne vurdering i forbindelse med godkendelse af sammenlægning af boliger.

Jeg forventer derfor, at kommunerne i samarbejde med boligorganisationer på fornuftig vis vil inddrage dette hensyn, når de træffer beslutninger om sammenlægning af boliger.”

Jeg kan henholde mig til ovenstående.

Kommentar til 8. anbefaling

Jeg har indhentet bidrag fra Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet, der oplyser følgende:

”Private fonde kan opføre private udlejningsboliger i den størrelse og til en husleje, der gør det muligt at leje boligerne ud til borgere med lav betalingsevne. Der er mulighed for, at en boligorganisation kan varetage administrationen af den private fonds boliger, hvis kommunen får anvisningsret til minimum hver fjerde ledige bolig. Det er endvidere muligt at etablere blandet alment- og privat byggeri i et samarbejde mellem en boligorganisation og en fond. Finansieringen af de privat opførte boliger kan muliggøre, at de lejes ud til en særlig lav husleje.

Private fonde kan endvidere engagere sig i etableringen af skæve boliger, som er billige boliger til hjemløse og andre udsatte borgere. Fondene kan her alene eller sammen med andre stå for opførelsen af boligerne og opnå statslig støtte hertil. Det er en betingelse, at fonden stifter en selvejende institution til at drive boligerne, eller overlader dem til en boligorganisation eller kommunen.

Af de mere end 60 skæve boligprojekter, der er givet tilsagn til, er 7 etableret af private aktører.”

Jeg kan henholde mig til ovenstående.

Venlig hilsen

Jørn Neergaard Larsen